

Vergaderjaar 1983–1984

17 896

Invoeringswet Boeken 3–6 nieuw B.W., zevende gedeelte, bevattende aanpassing van de Boeken 3–5 van het geldende Burgerlijk Wetboek en van het Wetboek van Koophandel, het Wetboek van Strafrecht, de Wet Algemene Bepalingen, de Auteurswet 1912, de Wet op het Notarisambt en enige andere wetten

Nr. 4

De vroegere stukken zijn gedrukt in de zitting 1982–1983.

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 3 oktober 1983

Het ontwerp van Wet wordt gewijzigd als volgt:

In het intitulé en in de considerans wordt «Boeken 3–6» telkens vervangen door: Boeken 3, 5 en 6.

HOOFDSTUK I. WIJZIGING VAN HET GELDENDE DERDE, VIERDE EN VIJFDE BOEK VAN HET BURGERLIJK WETBOEK

Artikel I wordt vervangen door:

Artikel I. De eerste tot en met de tiende titel en de achttiende tot en met de twintigste titel van het derde boek, de eerste vier titels van het vierde boek en de zevende titel van het vijfde boek van het Burgerlijk Wetboek worden vervangen door: Boek 3, met uitzondering van de afdelingen 3.6.1 en 3.6.2, Boek 5 en Boek 6 van dat wetboek, zoals die boeken zijn vastgesteld bij de wetten van 9 mei 1980, Stb. 430, 431 en 432, en gewijzigd bij de daarop betrekking hebbende gedeelten van de Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw B.W.

Artikel IA. Het derde Boek van het Burgerlijk Wetboek wordt vernummerd tot Boek 4 en voorts als volgt gewijzigd:

Het opschrift van het boek wordt gelezen: **Erfrecht.**

In **artikel 878** lid 3 vervallen de woorden: van de elfde tot en met de zeventiende titel.

In **artikel 880** vervalt in het eerste lid «, regten» en wordt in het derde lid «vergoeding van kosten, schaden en interessen» vervangen door: schadevergoeding.

In **artikel 881**, laatste lid, vervalt de zinsnede: in den derden titel van dit boek.

Artikel 882 vervalt.

Aan **artikel 899b** wordt een lid toegevoegd, luidende:

In dit artikel wordt onder inboedel begrepen: alle roerende zaken, met uitzondering van geld, geldswaardige papieren, schepen, luchtvaartuigen en zaken die in de uitoefening van een beroep of bedrijf worden gebruikt.

Aan **artikel 921** wordt een lid toegevoegd, luidende:

Men kan geen afstand doen van een erfenis die nog niet opengevallen is, noch over een zodanige nalatenschap enig beding aangaan, zelfs niet met toestemming van degene over wiens nalatenschap gehandeld wordt, behoudens de bepalingen van artikel 146 van Boek 1.

Artikel 930 wordt gelezen:

Artikel 930. Artikel 926 is niet van toepassing op een legaat van een vruchtgebruik.

Artikel 931 wordt gelezen:

Artikel 931. Een voorwaarde of een last die de strekking heeft de bevoegdheid tot vervreemding of bezwaring van goederen uit te sluiten, wordt voor niet geschreven gehouden.

Aan **artikel 940** wordt toegevoegd: Artikel 3.2.10 is niet van toepassing.

Artikel 967, eerste lid, wordt gelezen:

1. Makingen en giften die aan het wettelijk erfdeel tekort doen, kunnen legitimarissen en hun rechtverkrijgenden onder algemene titel door inkorting verminderen, indien voldaan is aan de vereisten, in deze afdeling daartoe gesteld. Door inkorting wordt een making of gift vernietigd, voor zover zij aan het wettelijk erfdeel tekort doet. Artikel 3.2.17 van Boek 3 is niet van toepassing.

In **artikel 972**, eerste lid, vervalt het woord: onroerende. In het tweede lid wordt het woord «erf» vervangen door: goed.

In **artikel 975** vervat het woord «onroerende» en wordt de zinsnede «vrij van de schulden of hypotheken, door den begiftigde daarop gelegd» vervangen door: vrij van beperkte rechten die daarop sinds de uitvoering van de gift zijn gevestigd.

Artikel 976 wordt als volgt gewijzigd:

a. Het eerste lid vervalt.
b. In het tweede lid wordt de aanhef «Deze regtsvordering moet aangelegd worden» vervangen door:

Tegenover derde-verkrijgers van vermaakte of gegeven goederen, aan wie niet een beroep op de artikelen 3.4.2.3a-3b van Boek 3 toekomt, moet worden ingekort.

De woorden «orde van de dagtekeningen» worden vervangen door: de volgorde.

c. In het derde lid wordt de zinsnede «de regtsvordering tot vermindering of teruggave» vervangen door: de inkorting.

d. In het vierde lid worden de woorden «Die regtsvordering zal, in allen gevalle verloren gaan» vervangen door: De regtsvordering tot inkorting jegens derde-verkrijgers verjaart.

Artikel 1003 vervalt.

In **artikel 1004** vervalt de zinsnede: roerende en onroerende.

In **artikel 1005** wordt de zinsnede «het recht om de gelegateerde zaak te vorderen» vervangen door: het recht op verkrijging van het gelegateerde, en wordt «interessen» vervangen door: rente.

In **artikel 1006** wordt «de gelegateerde zaak» vervangen door: het gelegateerde.

In **artikel 1010** wordt «De gelegateerde zaak» vervangen door: Het gelegateerde en het woord «zij» door: het.

Het eerste lid van **artikel 1011** wordt gelezen:

1. Hetgeen echter de erflater, na het legateren van enige onroerende zaak of een beperkt recht waaraan deze is onderworpen, tot vergroting van die zaak heeft aangekocht of verkregen, is, al ware het ook daaraan grenzende, niet in het legaat begrepen, tenzij de erflater anders hadde bevolen.

In lid 2 van dat artikel wordt de zinsnede «op den gelegateerde grond» gelezen: op de onroerende zaak.

Artikel 1025, tweede lid, wordt gelezen:

2. Op het bewind zijn de bepalingen omtrent het bewind over een vruchtgebruik van toepassing.

In het laatste lid van **artikel 1027** vervalt het woord «roerende».

In de eerste zin van **artikel 1030** wordt de komma vervangen door een punt. Hetgeen daarna in die zin volgt en de tweede zin worden vervangen door: Op het beheer zijn de bepalingen omtrent het bewind over een vruchtgebruik van toepassing.

In **artikel 1032** worden de woorden «onroerende goederen» vervangen door: registergoederen.

De **artikelen 1033, 1034 en 1035** vervallen.

In **artikel 1038** wordt «voorwerpen» vervangen door: goederen.

Het tweede en het derde lid van **artikel 1051** vervallen.

Artikel 1053 wordt gelezen:

Artikel 1053. Handelingsonbekwamen, zij van wie een of meer goederen onder een bewind als in titel 19 van Boek 1 zijn gesteld, en zij die in staat van faillissement verkeren, kunnen niet executeur worden.

Het tweede lid van **artikel 1054** vervalt.

Artikel 1059 wordt als volgt gewijzigd:

a. In het eerste lid vervallen het woord «roerende» en de zinsnede «en, des noods, ook een of meer der vaste goederen, doch de laatstgemelde niet anders dan met toestemming der erfgenamen, of, bij gebreke daarvan, met verlov van de arrondissementsrechtbank».

b. Aan het eerste lid wordt een zin toegevoegd, luidende: Voor de verkoop van registergoederen behoeven de uitvoerders de toestemming der erfgenamen of, bij gebreke daarvan, de machtiging van de kantonrechter.

In **artikel 1061**, eerste zin, wordt de zinsnede «in staat van scheiding en deeling» vervangen door: tot verdeling, vervallen de woorden «en effecten» en worden de woorden «gescheiden en gedeeld» vervangen door: verdeeld. In de tweede zin wordt het woord «scheiding» vervangen door: verdeling.

In **artikel 1080** eerste lid vervallen de woorden «roerende» en «onroerende».

Het tweede lid wordt vervangen door:

De artikelen 57–59 van de Faillissementswet zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de in artikel 58 bedoelde bevoegdheden

van de rechter-commissaris, zo ter zake van de vereffening geen rechter-commissaris is benoemd, uitgeoefend worden door de kantonrechter; tegen diens beschikkingen staat geen rechtsmiddel open.

Artikel 1081 wordt gelezen:

Artikel 1081. Op verzoek van een belanghebbende kan de kantonrechter een of meer erfgenamen van een nalatenschap die beneficiair is aanvaard, gelasten zekerheid te stellen voor hun beheer en de nakoming van hun overige verplichtingen. De kantonrechter stelt het bedrag en de aard van de zekerheid vast.

Komt de erfgenaam zijn verplichting tot het stellen van zekerheid niet na, dan kan de kantonrechter op verzoek van een belanghebbende een of meer vereffenaars benoemen. De bepalingen van de dertiende titel zijn op de vereffenaars zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing.

Artikel 1099 wordt gelezen:

Artikel 1099. Een aanvaarding is vatbaar voor vernietiging op grond van dwaling, indien de erfenis meer dan de helft is verminderd ten gevolge der ontdekking van een op het ogenblik der aanvaarding onbekende uiterste wilsbeschikking.

Artikel 1100 wordt gelezen:

Artikel 1100. Het aandeel van een erfgenaam behoort na de vernietiging van zijn aanvaarding niet door aanwas aan zijn mede-erfgenamen, dan voor zover zij het aanvaarden.

Artikel 1111 vervalt.

De eerste afdeling van de zestiende titel, inhoudende de **artikelen 1112–1131**, vervalt.

De aanhef van **artikel 1132** wordt gelezen:

De erfgenamen moeten alle schenkingen onder de levenden, welke zij van de erflater hebben genoten, inbrengen:.

Artikel 1139 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In het eerste lid vervalt het woord: «onroerende».
- b. In het tweede lid wordt de zinsnede «de lasten en de hypotheken, daarop door hem gelegd» vervangen door: de beperkte rechten die hij daarop heeft gevestigd.
- c. Het derde lid wordt gelezen: De inbrenger heeft recht op vergoeding van de door hem gemaakte kosten die hij niet zou hebben gedragen, indien hij vruchtgebruiker was geweest.

Artikel 1141 vervalt.

In **artikel 1144** wordt voor «interessen» gelezen: rente.

Artikel 1148 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In lid 1 vervallen de woorden «onroerende en» en wordt de zinsnede «met hypotheken bezwaard» gelezen: met pand of hypotheek bezwaard.
- b. In het tweede en derde lid vervallen telkens de woorden «onroerend» en «onroerende».

Artikel 1149 vervalt.

Artikel 1150 vervalt.

De komma achter het woord «verbonden» in **artikel 1151** wordt veranderd in een punt. Hetgeen daarachter volgt, vervalt.

Artikel 1152 vervalt.

Artikel 1154 wordt gelezen:

Artikel 1154. Indien tot de nalatenschap een registergoed behoort en de schuldeisers of legatarissen hun rechtsvordering tot afscheiding binnen zes maanden nadat de nalatenschap is opengefallen hebben aangevangen, zijn zij bevoegd om het instellen daarvan te doen inschrijven in openbare registers, bedoeld in afdeling 3.1.2, waartoe aan de bewaarder mede een overlijdensakte van de erflater of een ander bewijs dat de rechtsvordering binnen de voormelde termijn is gesteld, wordt aangeboden. Na de inschrijving kan de erfgenaam het goed niet vervreemden of bezwaren ten nadele van de rechten van de eisers ten laste der nalatenschap.

De vierde afdeling van de zestiende titel, inhoudende de **artikelen 1158–1166**, vervalt.

In **artikel 1167** vervallen de woorden «en scheiding». Aan het artikel wordt een zin toegevoegd, luidende: Op deze verdeling is artikel 3.7.1.14a lid 1 van Boek 3 niet van toepassing.

Artikel 1170 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In de eerste en in de tweede zin van het eerste lid wordt het woord «betwist» vervangen door: vernietigd.
- b. Aan het eerste lid wordt een zin toegevoegd, luidende: De benadeelde kan de grond tot vernietiging inroepen.
- c. Het tweede lid vervalt.

In **artikel 1171** wordt de zinsnede «welke om eene der redenen in het voorgaande artikel uitgedrukt, de verdeling betwisten» vervangen door: die een beroep doen op een der in het vorige artikel bedoelde gronden tot vernietiging.

In **artikel 1174** vervallen de woorden «roerende en onroerende».

Artikel I B. Na Boek 6 wordt ingevoegd:

Boek 7

Bijzondere overeenkomsten

TITEL 7

Lastgeving

Artikel 1. 1. Lastgeving is de overeenkomst waarbij de ene partij, de lasthebber, zich jegens de andere partij, de lastgever, verbindt buiten dienstbetrekking voor rekening van de lastgever een of meer rechtshandelingen te verrichten.

2. De overeenkomst kan de lasthebber verplichten te handelen in eigen naam; zij kan ook verplichten te handelen in naam van de lastgever.

Artikel 1a. De lasthebber moet bij zijn werkzaamheden de zorg van een goed lasthebber in acht nemen.

Artikel 1b. De lasthebber doet aan de lastgever verantwoording van de wijze waarop hij zich van de last heeft gekweten. Heeft hij bij de uitvoering van de last ten laste van de lastgever gelden uitgegeven of te diens behoeve gelden ontvangen, dan doet hij daarvan rekening.

Artikel 1c. Indien de last met het oog op een bepaalde persoon is verleend, moet deze de werkzaamheden, nodig voor de uitvoering van de last, zelf verrichten, behoudens voor zover uit de last voortvloeit dat hij deze onder zijn verantwoordelijkheid door anderen mag laten uitvoeren; alles onverminderd de aansprakelijkheid van de lasthebber.

Artikel 1d. 1. Indien de overeenkomst door de lasthebber in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf is aangegaan, is de lastgever hem loon verschuldigd.

2. Indien loon is verschuldigd doch de hoogte niet door partijen is bepaald, is de lastgever het op de gebruikelijke wijze berekende loon of, bij gebreke daarvan, een redelijk loon verschuldigd.

Artikel 1e. De lastgever moet aan de lasthebber de onkosten verbonden aan de uitvoering van de last vergoeden, voor zover deze niet in het loon zijn begrepen.

Artikel 1f. 1. Indien twee of meer personen te zamen een last hebben gegeven, zijn zij hoofdelijk tegenover de lasthebber verbonden.

2. Indien twee of meer personen te zamen een last hebben ontvangen, is ieder van hen voor het geheel aansprakelijk ter zake van een tekortkoming in de nakoming, tenzij de tekortkoming niet aan hem kan worden toegerekend.

Artikel 2. Indien een lastgeving met twee of meer lasthebbers is aangegaan, is ieder van hen bevoegd zelfstandig te handelen.

Artikel 3. 1. Een lasthebber kan slechts als wederpartij van de lastgever optreden, indien de inhoud van de rechtshandeling zo nauwkeurig vaststaat dat strijd tussen beider belangen is uitgesloten.

2. Een lasthebber die slechts in eigen naam mag handelen, kan niettemin als wederpartij van de lastgever optreden, indien de inhoud van de rechtshandeling zo nauwkeurig vaststaat dat strijd tussen beider belangen is uitgesloten.

3. Indien de lastgever een persoon is als bedoeld in artikel 4d lid 3, is voor een rechtshandeling waarbij de lasthebber als zijn wederpartij optreedt, op straffe van vernietigbaarheid zijn schriftelijke toestemming vereist.

4. De lasthebber die in overeenstemming met de vorige leden als wederpartij van de lastgever optreedt, behoudt zijn recht op loon.

Artikel 4. 1. Een lasthebber mag slechts tevens als lasthebber van de wederpartij optreden, indien de inhoud van de rechtshandeling zo nauwkeurig vaststaat dat strijd tussen de belangen van beide lastgevers is uitgesloten.

2. Indien de lastgever een persoon is als bedoeld in artikel 4d lid 3, is voor de geoorloofde van een rechtshandeling waarbij de lasthebber ook als lasthebber van de wederpartij optreedt, zijn schriftelijke toestemming vereist.

3. Een lasthebber heeft geen recht op loon jegens een lastgever ten opzichte van wie hij in strijd met het in de vorige leden bepaalde handelt, onverminderd zijn gehoudenheid tot vergoeding van de dientengevolge door die lastgever geleden schade. Van deze bepaling kan niet ten nadele van een lastgever worden afgeweken.

Artikel 4a. Indien een lasthebber in eigen naam een overeenkomst heeft gesloten met een derde die in de nakoming van zijn verplichtingen tekortschiet, is de derde binnen de grenzen van hetgeen omtrent zijn verplichting tot schadevergoeding overigens uit de wet voortvloeit, jegens de lasthebber mede gehouden tot vergoeding van de schade die de lastgever door de tekortkoming heeft geleden.

Artikel 4b. 1. Indien een lasthebber die in eigen naam een overeenkomst heeft gesloten met een derde, zijn verplichtingen jegens de lastgever niet nakomt of in staat van faillissement geraakt, kan de lastgever de voor overgang vatbare rechten van de lasthebber jegens de derde door een schriftelijke verklaring aan hen beiden op zich doen overgaan, behoudens voor zover zij in de onderlinge verhouding tussen lastgever en lasthebber aan deze laatste toekomen.

2. Dezelfde bevoegdheid heeft de lastgever indien de derde zijn verplichtingen tegenover de lasthebber niet nakomt, tenzij deze de lastgever voldoet alsof de derde zijn verplichtingen was nagekomen.

3. De lasthebber is in de gevallen in dit artikel bedoeld gehouden de naam van de derde aan de lastgever op diens verzoek mede te delen.

Artikel 4c. 1. Indien een lasthebber die in eigen naam een overeenkomst heeft gesloten met een derde, zijn verplichtingen jegens de derde niet nakomt of in staat van faillissement geraakt, kan de derde na schriftelijke mededeling aan de lasthebber en de lastgever zijn rechten op betaling van een geldsom, levering van goederen of afgifte van zaken tegen de lastgever uitoefenen, voor zover deze daartoe op het tijdstip van de mededeling jegens de lasthebber gehouden is.

2. De lasthebber is in het geval in dit artikel bedoeld gehouden de naam van de lastgever aan de derde op diens verzoek mede te delen.

Artikel 4d. 1. De lastgever kan te allen tijde de overeenkomst opzeggen.

2. De lasthebber die de overeenkomst is aangegaan in de uitoefening van een beroep of bedrijf, kan, behoudens gewichtige redenen, de overeenkomst slechts opzeggen, indien zij voor onbepaalde duur geldt en niet door volbrenging eindigt.

3. Een natuurlijk persoon die een last heeft verstrekt anders dan in de uitoefening van een beroep of bedrijf is, onverminderd artikel 1e, ter zake van een opzegging geen schadevergoeding verschuldigd. Van deze bepaling kan niet worden afgeweken.

Artikel 5. 1. Lastgeving eindigt, behalve door opzegging overeenkomstig artikel 4d, door:

a. de dood, de ondercuratelestelling of het faillissement van de lastgever, met dien verstande dat de dood of de ondercuratelestelling de overeenkomst doet eindigen op het tijdstip waarop de lasthebber daarvan kennis krijgt;

b. de dood, de ondercuratelestelling of het faillissement van de lasthebber.

2. Van artikel 4d lid 1 en van lid 1 onder a kan niet worden afgeweken. Voor zover de overeenkomst strekt tot het verrichten van een rechtshandeling in het belang van de lasthebber of van een derde, kan echter worden bepaald dat zij niet door de lastgever kan worden opgezegd, of dat zij niet eindigt door de dood of de ondercuratelestelling van de lastgever. Artikel 3.3.13 leden 1, tweede zin, 2 en 4 is van overeenkomstige toepassing.

3. Eindigt de lastgeving door de dood of de ondercuratelestelling van de lastgever, dan is de lasthebber niettemin verplicht al datgene te doen wat de omstandigheden in het belang van de wederpartij eisen.

4. Eindigt de lastgeving door de dood van de lasthebber, dan zijn zijn erfgenamen, indien zij kennis dragen van de erfopvolging en van de lastgeving, verplicht al datgene te doen wat de omstandigheden in het belang van de wederpartij eisen. Een overeenkomstige verplichting rust op degenen in wier dienst of met wie de lasthebber een beroep of bedrijf uitoefende.

Artikel 5a. 1. Indien de overeenkomst eindigt voordat de last is volbracht of de tijd waarvoor zij is verleend, is verstreken en de verschuldigdheid van loon afhankelijk is van de volbrenging of van het verstrijken van die tijd, heeft de lasthebber recht op een naar redelijkheid vast te stellen deel van het loon. Bij de bepaling hiervan wordt onder meer rekening gehouden

met de reeds door de lasthebber verrichte werkzaamheden, het voordeel dat de lastgever daarvan heeft, en de grond waarop de overeenkomst is geëindigd.

2. In het in lid 1 bedoelde geval heeft de lasthebber slechts recht op het volle loon indien het einde van de overeenkomst aan de lastgever is toe te rekenen en de betaling van het volle loon, gelet op alle omstandigheden van het geval, redelijk is. Op het bedrag van het loon worden de besparingen die voor de lasthebber uit de voortijdige beëindiging voortvloeien, in mindering gebracht.

3. Van deze bepaling kan niet worden afgeweken ten nadele van een lastgever als bedoeld in artikel 4d lid 3.

Artikel 6. 1. De artikelen 2-4c en 5 zijn van overeenkomstige toepassing op andere overeenkomsten dan lastgeving krachtens welke de ene partij verplicht of bevoegd is voor rekening van de andere partij rechtshandelingen te verrichten, voor zover de strekking van de betrokken bepalingen in verband met de aard van de overeenkomst zich daartegen niet verzet.

2. Het vorige lid is niet van toepassing op overeenkomsten tot het vervoeren of doen vervoeren van personen of zaken.

TITEL 9

Bewaarneming

Artikel 1. Bewaarneming is de overeenkomst waarbij de ene partij, de bewaarnemer, zich tegenover de andere partij, de bewaargever, verbindt, een zaak die de bewaargever hem toevertrouwt of zal toevertrouwen, te bewaren en terug te geven.

Artikel 2. 1. Indien de overeenkomst door de bewaarnemer in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf is aangegaan, is de bewaargever hem loon verschuldigd.

2. Indien loon verschuldigd is, doch de hoogte niet door partijen is bepaald, is de bewaargever het op de gebruikelijke wijze berekende loon of, bij gebreke daarvan, een redelijk loon verschuldigd.

3. De bewaargever moet aan de bewaarnemer de aan de bewaring verbonden onkosten vergoeden, voor zover deze niet in het loon zijn begrepen, alsook de schade die de bewaarnemer als gevolg van de bewaring heeft geleden.

Artikel 3. De bewaarnemer moet bij de bewaring de zorg van een goed bewaarder in acht nemen.

Artikel 4. 1. De bewaarnemer mag de zaak slechts gebruiken voor zover de bewaargever daarvoor toestemming heeft gegeven, of het gebruik nodig is om de zaak in goede staat te houden of te brengen.

2. Zonder toestemming van de bewaargever mag de bewaarnemer de zaak niet aan een derde in bewaring geven, tenzij dit in het belang van de bewaargever noodzakelijk is.

3. Voor gedragingen van een onderbewaarnemer met betrekking tot de zaak is de bewaarnemer op gelijke wijze aansprakelijk als voor eigen gedragingen, tenzij de bewaarneming niet tegen bewaarloon geschiedt en de bewaarnemer tot het in onderbewaring geven genoodzaakt was ten gevolge van hem niet toe te rekenen omstandigheden.

Artikel 5. De vruchten die de zaak in het tijdvak tusen de ontvangst en de teruggave oplevert, moeten door de bewaarnemer aan de bewaargever worden afgedragen, tenzij uit de overeenkomst anders voortvloeit.

Artikel 6. 1. De bewaargever kan onverwijld teruggave en de bewaarnemer onverwijld terugneming van de zaak vorderen, tenzij uit de overeenkomst anders voortvloeit.

2. Wegens gewichtige redenen kan de kantonrechter binnen wiens rechtsgebied de zaak zich bevindt, op verzoek van een van de partijen een van het vorige lid afwijkend tijdstip voor de teruggave of terugneming bepalen. Dit lid is niet van toepassing in geval van gerechtelijke bewaring.

3. De teruggave moet geschieden op de plaats waar de zaak volgens de overeenkomst moet worden bewaard, tenzij bij de overeenkomst een andere plaats voor de teruggave is aangewezen.

4. De bewaarnemer is gehouden de zaak terug te geven in de staat waarin hij haar heeft ontvangen.

Artikel 7. Indien twee of meer personen te zamen een zaak in bewaring hebben genomen, zijn zij hoofdelijk verbonden tot teruggave daarvan en tot vergoeding van de schade die het gevolg is van een tekortschieten in de nakoming van die verplichting, tenzij de tekortkoming aan geen van hen kan worden toegerekend.

Artikel 7a. 1. Indien ter zake van een bewaarneming een ceel of een ander stuk aan toonder of order is afgegeven, geldt levering daarvan vóór de aflevering van de daarin aangeduide zaken als levering van die zaken.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op registergoederen.

Artikel 8. 1. Indien een onderbewaarnemer door een bewaargever buiten overeenkomst voor met betrekking tot de zaak geleden schade wordt aangesproken, is hij jegens deze niet verder aansprakelijk dan hij zou zijn als wederpartij bij de overeenkomst, waarbij de bewaargever de zaak in bewaring gegeven heeft.

2. Indien een bewaarnemer buiten overeenkomst voor met betrekking tot de zaak geleden schade wordt aangesproken door een derde die geen bewaargever is, is hij niet verder aansprakelijk dan hij als wederpartij van de bewaargever uit de met deze gesloten overeenkomst zou zijn.

3. Indien een onderbewaarnemer door een zodanige derde wordt aangesproken, is hij niet verder aansprakelijk dan hij als bewaarnemer op grond van het vorige lid zou zijn.

4. De vorige leden kunnen niet worden ingeroepen door een bewaarnemer of onderbewaarnemer die bij het sluiten van de overeenkomst uit hoofde waarvan hij de zaak ontving, wist of had behoren te weten dat zijn wederpartij jegens degene door wie hij werd aangesproken, niet bevoegd was de zaak aan hem in bewaring te geven.

Artikel 9. 1. De hotelhouder is als een bewaarnemer aansprakelijk voor beschadiging of verlies van zaken, die in het hotel zijn meegebracht door een gast die daar zijn intrek heeft genomen.

2. Hij is niet aansprakelijk voor gedragingen van personen die de gast zelf in het hotel heeft meegebracht of uitgenodigd.

3. Hij heeft op de in lid 1 bedoelde zaken een retentierecht voor al hetgeen hij van de gast te vorderen heeft ter zake van logies, kost, consumpties en als hotelhouder verrichte diensten.

TITEL 14

Borgtocht

Afdeling 1

Algemene bepalingen

Artikel 1. 1. Borgtocht is de overeenkomst waarbij de ene partij, de borg, zich tegenover de andere partij, de schuldeiser, verbindt tot nakoming

van een verbintenis, die een derde, de hoofdschuldenaar, tegenover de schuldeiser heeft of zal verkrijgen.

2. Voor de geldigheid van een borgtocht is niet vereist dat de hoofdschuldenaar deze kent.

3. Op borgtocht zijn de bepalingen omtrent hoofdelijke verbintenissen van toepassing, voor zover daarvan in deze titel niet wordt afgeweken.

Artikel 2. 1. De borgtocht is afhankelijk van de verbintenis van de hoofdschuldenaar, waarvoor zij is aangegaan.

2. Borgtocht kan slechts voor toekomstige verbintenissen van de hoofdschuldenaar worden aangegaan, voor zover zij voldoende bepaalbaar zijn.

Artikel 3. 1. Verweermiddelen die de hoofdschuldenaar jegens de schuldeiser heeft, kunnen ook door de borg worden ingeroepen, indien zij het bestaan, de inhoud of het tijdstip van nakoming van de verbintenis van de hoofdschuldenaar betreffen.

2. Indien de hoofdschuldenaar bevoegd is om ter vernietiging van de rechtshandeling waaruit de verbintenis voortspruit, een beroep op een vernietigingsgrond te doen en hem door de borg of door de schuldeiser een redelijke termijn is gesteld ter uitoefening van die bevoegdheid, is de borg gedurende die termijn bevoegd de nakoming van zijn verbintenis op te schorten.

3. Zolang de hoofdschuldenaar bevoegdelijk de nakoming van zijn verbintenis jegens de schuldeiser opschort, is ook de borg bevoegd de nakoming van zijn verbintenis op te schorten.

Artikel 4. Door voltooiing van de verjaring van de rechtsvordering tot nakoming van de verbintenis van de hoofdschuldenaar, gaat de borgtocht teniet.

Artikel 5. Strekt de verbintenis van de hoofdschuldenaar tot iets anders dan tot betaling van een geldsom, dan geldt de borgtocht voor de vordering tot schadevergoeding in geld, verschuldigd op grond van niet-nakoming van die verbintenis, tenzij uitdrukkelijk anders is bedongen.

Artikel 6. 1. De borg is niet gehouden tot nakoming voordat de hoofdschuldenaar in de nakoming van zijn verbintenis is tekort geschoten.

2. De schuldeiser die de hoofdschuldenaar overeenkomstig artikel 6.1.8.7 in gebreke stelt, is verplicht hiervan tegelijkertijd de borg mededeling te doen.

Artikel 7. 1. De borg is slechts wettelijke rente verschuldigd over het tijdvak dat hijzelf in verzuim is, tenzij de hoofdschuldenaar in verzuim is krachtens artikel 6.1.8.8 onder b.

2. De borg is gehouden de kosten van rechtsvervolging van de hoofdschuldenaar te vergoeden, indien hij tijdig door mededeling van het voornemen tot rechtsvervolging in de gelegenheid is gesteld deze kosten te voorkomen.

Afdeling 2

Borgtocht, aangegaan buiten beroep of bedrijf

Artikel 1. De bepalingen van deze afdeling zijn van toepassing op borgtochten die zijn aangegaan door iemand die noch handelde in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf, noch een publiekrechtelijke rechtspersoon is, noch handelde ten behoeve van de normale uitoefening van het bedrijf met een naamloze vennootschap of besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, waarvan hij bestuurder is en alleen of met zijn medebestuurders de meerderheid der aandelen heeft.

Artikel 2. 1. Indien het bedrag van de verbintenis van de hoofdschuldenaar op het tijdstip van het aangaan van de borgtocht niet vaststaat, is de borgtocht slechts geldig, voor zover een in geld uitgedrukt maximum-bedrag is overeengekomen.

2. Overeenkomstig artikel 7.14.1.7 verschuldigde rente en kosten kunnen ongeacht dit maximum worden gevorderd.

Artikel 3. 1. Tegenover de borg wordt de borgtocht slechts door een door hem ondertekend geschrift bewezen.

2. De borgtocht kan door alle middelen worden bewezen, indien vaststaat dat de borg de verbintenis van de hoofdschuldenaar geheel of gedeeltelijk is nagekomen.

3. Voor het bewijs van de overeenkomst die tot het aangaan van de borgtocht verplicht, geldt dezelfde eis als gesteld in lid 1 en in het geval van lid 2 dezelfde vrijheid.

Artikel 4. De borg is niet gebonden, voor zover voor zijn verbintenis meer bezwarende voorwaarden zouden gelden dan die waaronder de hoofdschuldenaar gebonden is, behoudens voor zover het betreft de wijze waarop tegenover de borg het bewijs van bestaan en omvang van de verbintenis van de hoofdschuldenaar geleverd kan worden.

Artikel 5. 1. Een borgtocht die voor toekomstige verbintenissen is aangegaan, kan:

a. te allen tijde worden opgezegd, indien zij niet voor een bepaalde duur geldt;

b. na vijf jaren worden opgezegd, indien zij wel voor een bepaalde duur geldt.

2. Na de opzegging duurt de borgtocht voor de reeds ontstane verbintenissen voort.

3. Een borg is niet verbonden voor toekomstige verbintenissen tot vergoeding van schade, waarvoor de hoofdschuldenaar jegens de schuldeiser aansprakelijk is, voor zover de schuldeiser de schade had kunnen voorkomen door een toezicht als redelijkerwijs van hem gevergd kon worden.

4. Een borg is evenmin verbonden voor toekomstige verbintenissen uit een rechtshandeling die de schuldeiser onverplicht heeft verricht, nadat hij bekend was geworden met omstandigheden die de mogelijkheid van verhaal op de hoofdschuldenaar aanmerkelijk hebben verminderd, zulks tenzij de borg uitdrukkelijk met de rechtshandeling heeft ingestemd of deze handeling geen uitstel kon lijden.

Artikel 6. Niet kan ten nadele van de borg worden afgeweken:

a. van de artikelen 7.14.1.3–7 en 7.14.2.2–5;

b. van de verplichtingen die de schuldeiser krachtens artikel 6.2.2.9b jegens de borg heeft met het oog op diens mogelijke subrogatie.

Artikel 7. De bepalingen van deze afdeling zijn van overeenkomstige toepassing op overeenkomsten, die zijn aangegaan door iemand als bedoeld in artikel 7.14.2.1 en waarbij deze zich verbindt tot een bepaalde prestatie voor het geval een derde een bepaalde verbintenis met een andere inhoud jegens de schuldeiser niet nakomt.

Artikel 8. 1. Indien in opdracht en voor rekening van iemand als bedoeld in artikel 7.14.2.1 ter zake van de verbintenis van een ander een borgtocht of een overeenkomst als bedoeld in artikel 7.14.2.7 wordt aangegaan, heeft de opdrachtnemer voor hetgeen hij aan de schuldeiser heeft voldaan, geen recht op vergoeding jegens de opdrachtgever voor zover de onderhavige afdeling aan diens aansprakelijkheid als borg in de weg gestaan zou hebben. Artikel 7.14.2.5 is tussen opdrachtgever en opdrachtnemer van overeenkomstige toepassing.

2. Van het eerste lid kan slechts worden afgeweken, indien dit geschiedt bij een door de opdrachtgever ondertekend geschrift waarin de aard van de afwijking wordt omschreven, en het een opdracht betreft aan een bank of andere instelling die haar bedrijf van het verstrekken van borgtochten maakt.

Afdeling 3

De gevolgen van de borgtocht tussen de hoofdschuldenaar en de borg en tussen borgen en andere voor de verbintenis aansprakelijke personen onderling

Artikel 1. Op de rechtsbetrekkingen tussen hoofdschuldenaar en borg en op die tussen borgen en andere voor de verbintenis aansprakelijke personen onderling is artikel 6.1.1.2 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2. 1. De borg heeft voor het gehele bedrag dat hij aan hoofdsom, rente en kosten aan de schuldeiser heeft moeten voldoen, krachtens artikel 6.1.2.4 een vordering op de hoofdschuldenaar.

2. De borg kan noch aan artikel 6.1.2.4, noch aan artikel 6.1.2.7 een vordering op de hoofdschuldenaar ontlenen voor wettelijke rente over de periode waarin hij door hem persoonlijk betreffende omstandigheden in verzuim is geweest of voor kosten die hem persoonlijk betreffen of door hem in redelijkheid niet behoeven te worden gemaakt.

3. Heeft iemand zich ter zake van dezelfde verbintenis borg gesteld voor twee of meer hoofdelijk verbonden hoofdschuldenaren, dan zijn deze in afwijking van artikel 6.1.2.4 lid 1 en artikel 6.1.2.7 lid 1, jegens de borg hoofdzakelijk verbonden voor hetgeen deze aan hoofdsom, rente en kosten op hen kan verhalen.

4. De leden 1 en 3 zijn niet van toepassing voor zover uit de rechtsverhouding tussen de borg en een of meer hoofdschuldenaren iets anders voortvloeit.

Artikel 3. Indien de borg de verbintenis is nagekomen zonder de hoofdschuldenaar daarvan mededeling te doen en deze daarna zijnerzijds de schuldeiser heeft betaald, kan de hoofdschuldenaar tegenover de borg volstaan met overdracht aan deze van zijn vordering wegens onverschuldigde betaling op de schuldeiser.

Artikel 4. Een krachtens artikel 6.1.2.4 aangesproken hoofdschuldenaar kan de verweermiddelen die hij op het tijdstip van het ontstaan van de verhaalsvordering jegens de schuldeiser had, ook ingeroepen tegen de borg; de leden 2 en 4 van artikel 6.1.2.5 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6. De borg te wiens laste de schuld is gedelgd, kan met overeenkomstige toepassing van artikel 6.2.2.9 het onverhaalbaar gebleken gedeelte omslaan over zich zelf, zijn medeborgen en de anderen die jegens de schuldeiser voor de verbintenis aansprakelijk waren zonder dat zij schuldenaar waren.

Artikel 7. De achterborg die de verbintenis van de borg is nagekomen, kan ten behoeve van zich zelf het verhaal uitoefenen dat de borg, indien hij zelf de verbintenis was nagekomen, zou hebben gehad jegens de hoofdschuldenaar of jegens medeborgen of andere personen die jegens de schuldeiser voor de verbintenis aansprakelijk waren zonder dat de schuld hun aanging.

In **artikel II** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. De woorden «De vijfde en zesde titel vervallen» worden geschrapt.

B. De woorden «De elfde en de twaalfde titel vervallen» worden vervangen door:

In **artikel 1706** worden de woorden «, roerende of onroerende goederen,» vervangen door: goederen. Voorts worden de woorden «der negenden titel van het tweede boek» vervangen door: de achtste titel van Boek 3.

In **artikel 1712** wordt «tweede boek» vervangen door: Boek 4.

In **artikel 1715**, tweede lid, worden de woorden «roerende lichamelijke voorwerpen, waarvan de waarde» vervangen door: roerende zaken of geldsommen, waarvan de waarden of het beloop.

Artikel 1723 vervalt.

In **artikel 1724** worden de woorden «roerende, lichamelijke voorwerpen, of van» vervangen door: roerende zaken, geldsommen of.

Artikel 1725 wordt gelezen:

Artikel 1725. Een schenking is, ongeacht of zij reeds is uitgevoerd, vernietigbaar:

1° uit hoofde van niet-ervulling van de voorwaarden waaronder zij gedaan is;

2° indien de begiftigde opzettelijk een misdrijf jegens de schenker pleegt of daaraan medeplichtig is;

3° indien de begiftigde wettelijk verplicht is in het onderhoud van de schenker bij te dragen en hij in verzuim is deze verplichting na te komen.

De **artikelen 1726-1728** vervallen.

In **artikel 1729**, eerste lid, wordt gelezen:

De bevoegdheid in rechte een beroep te doen op een vernietigingsgrond, vermeld in artikel 1725, vervalt na verloop van een jaar na de dag waarop die grond is ontstaan en aan de schenker bekend heeft kunnen zijn.

In het tweede lid worden de woorden «Die rechtsvordering kan niet worden aangelegd» vervangen door: Het beroep kan niet worden gedaan.

De **twaaalfde titel** vervalt.

C. De woorden «De zeventiende, achttiende en negentiende titel vervallen» worden vervangen door:

De **zeventiende en achttiende titel** vervallen.

In **artikel 1888**, eerste lid, wordt «overgave» vervangen door: overdracht, prijs-gave. De woorden «eener zaak» worden vervangen door: een goed.

De **artikelen 1895-1900** vervallen.

HOOFDSTUK II. WIJZIGING VAN HET WETBOEK VAN KOOPHANDEL

In het enige artikel worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. De wijziging van **artikel 74** vervalt.

B. De wijziging van **artikel 74s** onder a wordt gelezen:

In **artikel 74s** onder a wordt «artikel 1850» vervangen door: artikel 7.7.5.

C. De schrapping van de **artikelen 273 en 274** en de wijziging van **artikel 275** vervallen.

D. De schrapping van **artikel 295**, eerste lid, vervalt.

HOOFDSTUK IV. WIJZIGING VAN EEN AANTAL ANDERE WETTEN

In **artikel II** wordt de volgende wijziging aangebracht:
De wijziging van artikel 25 van de Auteurswet 1912 vervalt.

In **artikel III** worden de volgende wijzigingen aangebracht, telkens betreffende de Wet van 9 juli 1842 (Stb. 20) op het Notarisambt:

A. De invoeging van **artikel 22a** vervalt.

B. De wijziging van **artikel 23** vervalt.

C. De wijziging van **artikel 37a** vervalt.

D. In de **artikelen 38 en 38a** vervallen achter de woorden «verklaring van erfrecht» telkens de woorden: als bedoeld in artikel 4.5.1.5a van het Burgerlijk Wetboek.

E. De wijziging van **artikel 39** vervalt.

F. De invoeging van **artikel 39a** vervalt.

G. De wijziging van **artikel 41** vervalt.

H. De invoeging van de **artikelen 42a en 42b** vervalt.

In **artikel IV** wordt de volgende wijziging aangebracht:

In **artikel 9a** lid 2 van de Wet tarieven in burgerlijke zaken vervallen de woorden «een nalatenschap of».

HOOFDSTUK V. SLOTBEPALINGEN

Voor **artikel I** wordt ingevoegd:

Artikel 0. 1. Onze Minister van Justitie stelt de nummering van de artikelen, paragrafen, afdelingen en titels van de Boeken 3–7A van het Burgerlijk Wetboek, zoals bij deze Invoeringswet gewijzigd, opnieuw vast, en brengt de in die boeken en in de opeenvolgende gedeelten van deze Invoeringswet voorkomende aanhalingen van die artikelen, paragrafen, afdelingen en titels met de nieuwe nummering in overeenstemming.

2. Hij draagt zorg dat de overeenkomstig het vorige lid bijgewerkte tekst van de Boeken 3–7a en van deze Invoeringswet in het Staatsblad wordt geplaatst.

In de **artikelen I en II** wordt «Boeken 3–6» telkens vervangen door: Boeken 3, 5 en 6.

TOELICHTING

Algemeen. In de nota betreffende de voortgang van de Invoeringswet Boeken 3–6 nieuw B.W., eerste tot en met zevende gedeelte (stukken 18 113 nrs. 1–2) wordt een overzicht gegeven van mijn uiteindelijke voorstellen te dier zake, onder meer behelzende ontkoppeling van Boek 3 en van enige reeds ingediende titels van Boek 7. Voor het zevende gedeelte van de Invoeringswet wordt dit in de bijgaande nota van wijziging uitgewerkt.

Intitulé. Het intitulé en de considerans zijn aangepast aan het feit dat Boek 4 niet tegelijk met de Boeken 3, 5 en 6 in werking zal behoeven te treden.

HOOFDSTUK I. WIJZIGING VAN HET GELDENDE DERDE, VIERDE EN VIJFDE BOEK VAN HET BURGERLIJK WETBOEK

ARTIKEL I

Dit artikel is aangepast zowel aan de ont koppeling van Boek 4 als aan het voorlopig niet invoeren van titel 3.6. Uit de aanhef van de nieuwe redactie blijkt dat de huidige elfde tot en met de zeventiende titel van het vierde boek van het B.W. niet worden vervangen. Zij bevatten het huidige erfrecht. De wijze waarop dit aan de Boeken 3, 5 en 6 nieuw B.W. dient te worden aangepast zal bij artikel IA ter sprake komen.

Voorts is tot uitdrukking gebracht dat de vervanging van de in artikel I vermelde onderdelen van het huidige Burgerlijk Wetboek door onder meer Boek 3 nieuw B.W. geschiedt met uitzondering van de afdelingen 3.6.1 en 3.6.2. Dat alleen deze afdelingen zijn uitgezonderd, heeft tot gevolg dat het opschrift «Titel 6, Bewind» als zodanig niet buiten de Invoeringswet van Boek 3 wordt gehouden, zodat een plaats blijft ingeruimd voor latere invoeging van een algemene regeling betreffende bewind. Zoals in de nota betreffende de voortgang van de Invoeringswet punt 5 onder e reeds is aangekondigd, bestaat het voornemen te zijner tijd alsnog een zodanige regeling op te nemen.

Artikel IA. De ont koppeling van Boek 4 uit de Invoeringsprocedure van de Boeken 3–6 maakt enige aanpassing van het voorlopig gehandhaafde erfrecht aan de Boeken 3, 5 en 6 noodzakelijk. Deze aanpassingen zijn zo beperkt mogelijk gehouden: het erfrecht zoals in de artikelen 877–1176 van het oude B.W. is neergelegd, is tot een spoedige afschaffing bestemd, en daarom heeft het geen zin daarin thans bestaande problemen op te lossen met het gevaar nieuwe te scheppen.

Wel hebben de daartoe voorgestelde artikelen I en IA tot gevolg dat het erfrecht reeds wordt ondergebracht in een eigen boek, dat, evenals het erfrecht van het nieuwe B.W., Boek 4 wordt genummerd. De nummering van titels, afdelingen en artikelen wordt daarin gehandhaafd om de praktijk niet te belasten met nodeloze vernieuwingen die toch maar korte tijd zullen duren.

Artikel 878. Daar de elfde tot en met de zeventiende titel de gehele inhoud van het nieuwe boek uitmaken, kan de specificatie voor het gemak van de lezer beter worden gemist.

Artikel 880. Het artikel wordt aangepast aan de terminologie van het nieuwe wetboek.

Artikel 881. De zinsnede waarvan schrapping wordt voorgesteld, bevat een verwijzing naar de derde titel van het huidige derde boek. Daar deze bij de invoering van Boek 3 wordt ingetrokken, moet de verwijzing vervallen. Daar de zinsnede overigens overbodig is, behoeft zij geen vervanging; in het midden kan blijven, in hoeverre de verwijzing naar de revindicatie zelf gebrekkig is.

Artikel 882. In het licht van de nieuwe regels van titel 3.11 kan dit speciale artikel vervallen; zie de artikelen 3.11.10 en 3.11.15b, als gewijzigd bij de nota van wijzigingen betreffende het vierde gedeelte van de Invoeringswet.

Artikel 899b. Het artikel bevat de regeling van het inboedelvoorrecht ten gunste van de langstlevende echtgenoot. In dit artikel heeft «inboedel» nog steeds de ruime betekenis van artikel 570, en niet de veel beperktere van artikel 3.1.1.3a. Het ongemoeid laten van artikel 899b zou daarom in

werkelijkheid een beperking van het inboedelvoorrecht en een materiële wijziging betekenen; men denke aan de auto, aan kostbaarheden en verzamelingen. In het nieuwe recht is volgens wetsontwerp 17 141 in artikel 4.2A.2.1 weliswaar het gebruiksrecht van de inboedel, en in artikel 4.2A.2.2 het vruchtgebruik van de inboedel eveneens beperkt tot de inboedel in de zin van artikel 3.1.1.3a, doch deze rechten moeten worden gezien tegen de achtergrond van het vruchtgebruik van de gehele nalatenschap dat aan de langstlevende echtgenoot wordt toegedacht. Het is daarom beter om voor de overgangstijd in artikel 899b geen materiële wijziging aan te brengen. Dit geschiedt door toevoeging van een nieuw lid, waarin de inhoud van artikel 570 in met het nieuwe recht verenigbare bewoordingen is omschreven.

Artikel 921. In dit artikel wordt volgens het voorstel het tweede lid van artikel 1370 ondergebracht, nu het gehele algemene deel van het verbintenisrecht door Boek 6 zal worden vervangen. Daarbij wordt de oude tekst gehandhaafd, tot hoeveel problemen die ook aanleiding heeft gegeven. De uitleg daarvan is steeds in verband gebracht met eveneens voorlopig gehandhaafde artikelen zoals 922 en 1702. De nieuwe tekst van artikel 4.1.3b daarentegen is afgestemd op de nieuwe definitie van uiterste wil en de regels voor schenking ter zake van het overlijden.

Artikel 930. De term «blote eigendom» kan tegen de achtergrond van het nieuwe wetboek niet meer worden gebezigd. Vandaar dat het artikel opnieuw wordt geformuleerd.

Artikel 931. De tekst van het artikel wordt, in verband met artikel 3.4.2.1, vervangen door die van artikel 4.3.1.6 lid 2.

Artikel 940. In beginsel is titel 3.2 ook op uiterste wilsbeschikkingen van toepassing. Dat zou ertoe leiden dat een uiterste wilsbeschikking vernietigbaar zou kunnen zijn op grond van een wilsgebrek als bedoeld in artikel 3.2.10. Het is wenselijk geacht door toevoeging van een nieuwe zin buiten twijfel te stellen dat hier echter alleen artikel 940 geldt. Een dergelijke bepaling is voor artikelen als 3.2.1 en 3.2.2a niet nodig geacht omdat hier de artikelen 942 e.v. reeds voldoende duidelijkheid scheppen.

Artikel 967. Artikel 967 geeft het karakter van de inkorting van makingen en giften door legitimarissen aan. Algemeen neemt men thans aan dat deze inkorting een vernietiging van die making of gift betekent, en dat zij zonder inachtneming van een bepaalde vorm kan geschieden: H.R. 17 februari 1944, N.J. 1944, 254. Het is wenselijk deze verbinding met de rechtsfiguur der vernietiging ook in de wettekst vast te leggen, zodat duidelijk is dat onder het nieuwe recht de bepalingen van titel 3.2 van Boek 3 in beginsel gelden. Omdat het beroep op de legitieme, buiten artikel 976, ook thans niet aan verjaring is onderworpen, wordt artikel 3.2.17 hiervan uitgezonderd.

Er zij aan herinnerd dat in het nieuw BW volgens het wetsontwerp 17 141 de uitoefening van de legitieme niet een vernietiging van een making of gift betekent, met de daaraan verbonden zakelijke werking, doch het aanspraak maken op een geldsom. Deze materiële verandering wordt in dit wetsontwerp uiteraard niet opgenomen.

Artikel 972. De term «onroerende goederen» pleegt, al naar gelang van zijn betekenis, voor het nieuwe BW te worden vervangen door «onroerende zaken», al dan niet met een toevoeging over de daarop gevestigde rechten. Men is het er echter over eens dat de regels van artikel 972 evenzeer voor «roerende goederen» behoren te gelden. Vandaar de voorgestelde tekstverruiming.

Artikel 975. Ook in dit artikel wordt de terminologie aangepast aan die van het nieuw BW.

Artikel 976. Het artikel regelt de wijze van uitoefening en de gevolgen van de inkorting jegens derde-verkrijgers. Nu in de voorgestelde wijziging van artikel 967 is vastgelegd dat het hier om vernietiging gaat, moet het artikel daaraan worden aangepast.

Daardoor kan het eerste lid het best vervallen. Het heeft thans betrekking op onroerende goederen, vermoedelijk omdat de wetgever indertijd de derde-verkrijger van roerende goederen volledig beschermd achtte. Het laten vervallen van het eerste lid betekent dat een derde-verkrijger te goeder trouw tegen de inkorting wordt beschermd door de regels van Boek 3 – zie de artikelen 3.4.2.3a–3b. De nieuwe beschermingsregel van artikel 3.4.2.3b beperkt derhalve voor «onroerende goederen» het toepassingsgebied van artikel 976, dat anderzijds voor de goederen van artikel 3.4.2.3a enigszins wordt uitgebreid.

In de volgende leden wordt er in de bestaande tekst steeds van uitgegaan dat tegen de derde een rechtsvordering wordt ingesteld. Dat is zeker onder het nieuwe recht niet juist: zie de artikelen 3.2.13 e.v. Vandaar de wijzigingsvoorstellen voor de leden 2 en 3, die overigens tot redactiewijzigingen zijn beperkt. Dit laatste is ook het geval met betrekking tot het vierde lid, waarvan aanpassing aan artikel 3.2.17 wordt voorgesteld.

Artikel 1003. Het artikel kan, gezien artikel 709 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, vervallen. Men zie de memorie van toelichting op wetsontwerp 17 141 bij artikel 4.5.1.1 lid 2.

Artikel 1004. De terminologie wordt aan die van het nieuwe wetboek aangepast. Hetzelfde is het geval met de wijzigingen in de **artikelen 1005, 1006, 1010 en 1011**. Artikel 1012 is ongewijzigd gebleven: ook nu wordt het analogisch op andere goederen en andere beperkte rechten toegepast.

Artikel 1025. Het tweede lid van het artikel verwijst naar de regels omtrent bewind over een vruchtgebruik. Deze verwijzing wordt in het ontwerp losgemaakt van de artikelen van het oude wetboek; zie in het nieuwe artikel 3.8.3a volgens de nota van wijzigingen op wetsontwerp 17 496.

Artikel 1027. Het artikel wordt aan de nieuwe terminologie aangepast; de beperking tot roerende «goederen» kan vervallen.

Artikel 1030. Ook hier wordt, rechtstreeks, naar de nieuwe vruchtgebruiks-bepalingen verwezen.

Artikel 1032. De vervanging van «onroerende goederen» door «register-goederen» betekent aanpassing aan de terminologie van het nieuwe wetboek, met dien verstande dat de bepaling zo ook van toepassing wordt op schepen en luchtvaartuigen.

Artikelen 1033–1035. De artikelen 1033 en 1035 worden overbodig: artikel 1033 door afdeling 3.1.2 van Boek 3, artikel 1035 door de toepasselijkheid van de bepalingen van het bewind over vruchtgebruik. De inschrijving van de erfstelling over de hand moet onder het beheer begrepen worden geacht; niet nakoming van de verplichting daartoe maakt de bewindvoerder aansprakelijk. Artikel 1034 is reeds thans overbodig.

Artikel 1038. De terminologie wordt aan die van het nieuwe wetboek aangepast.

Artikel 1051. Vervallenverklaring van een uiterste wilsbeschikking werkt terug tot het opvallen der nalatenschap en heeft ten opzichte van derde-verkrijgers zakelijke werking. Onder het bestaande recht wordt deze voor roerende zaken en rechten aan order en toonder getemperd door artikel 2014. Artikel 1051 geeft omtrent deze zakelijke werking daarom alleen voor onroerende goederen in het derde lid nadere bepalingen. Volgens het nieuwe recht wordt evenwel ook de verkrijger van registergoederen onder omstandigheden beschermd; zie artikel 3.4.2.3b. Er bestaat geen goede grond, hun die bescherming in dit geval te onthouden. Vandaar dat het de voorkeur verdient dit lid te laten vervallen, evenals het overbodige en niet precieze tweede lid.

Artikel 1053. In de tekst, ontleend aan die van artikel 4.4.6.2 – wetsontwerp 17 141 – wordt rekening gehouden met het bewind van titel 19 van Boek 1.

Artikel 1054. Het tweede lid van het artikel maakt onderscheid tussen onroerende en roerende zaken. Ten gevolge van de definitie van zaak in artikel 3.1.1.1 wordt dit onderscheid onvolledig voor een samenvatting van «alle de goederen der nalatenschap», zoals die in het eerste lid zijn bedoeld. Daar de bepaling bovendien overbodig is, kan ze beter vervallen.

Artikel 1059. In het artikel vervalt de onderscheiding tussen roerende en vaste goederen; de bijzondere regels worden volgens het ontwerp gegeven voor registergoederen. Daarbij wordt het verlot van de rechtbank, evenals dat elders het geval is, vervangen door de machtiging van de kantonrechter.

Artikel 1061. De terminologie wordt aangepast aan die van titel 3.7.

Artikel 1080. De – overbodige – woorden «roerende en onroerende» worden geschrapt, nu zij in verband met Boek 3 niet goed meer passen.

Het bestaande tweede lid is afgestemd op de verkoop van met hypotheek belaste goederen onder het oude recht, dat met de invoering van titel 3.9 van Boek 3 verdwijnt. De voorgestelde tekst is ontleend aan artikel 4.5.3.14 volgens wetsontwerp 17 141.

Artikel 1081. Dit artikel sluit in zijn bewoordingen aan bij het vorige en behoeft derhalve evenzeer herziening. Daartoe wordt een nieuwe tekst voorgesteld, die grotendeels is ontleend aan artikel 4.5.2.6 lid 1 en artikel 4.5.3.3 lid 1 onder b.

Artikel 1099. Het eerste lid kan bij de inwerkingtreding van artikel 3.2.10 – dat mede de vernietigingsgrond van misbruik van omstandigheden omvat – vervallen. Een beperking tot de meerderjarige bevat dat artikel niet. De aanhef van het tweede lid is met de terminologie van het nieuwe wetboek in overeenstemming gebracht, nu de oude tekst niet kan worden gehandhaafd.

Artikel 1100. Ook deze tekst is in zijn terminologie met titel 3.2 in overeenstemming gebracht.

Artikel 1110 is ongewijzigd gebleven, ook al heeft het slot van het artikel dezelfde strekking als artikel 3.7.2.3: de erfgenaam verbeurt (zijn aandeel in) de goederen die hij heeft zoekgemaakt of verborgen. Anders dan artikel 3.7.2.3 geldt artikel 1110 echter ook voor de enig erfgenaam – vgl. artikel 4.5.1.3 lid 2 onder c –, zodat het slot van het artikel daarvoor behouden moet blijven.

Artikel 1111 moet vervallen nu zijn functie wordt overgenomen door artikel 3.2.10, dat mede vernietiging van een rechtshandeling, i.c. een verwerping, op grond van misbruik van omstandigheden omvat.

Artikelen 1112–1131. De eerste afdeling van de zestiende titel – Van boedelscheiding en hare gevolgen – kan in haar geheel vervallen, omdat de regeling die zij bevat, wordt vervangen door bepalingen uit titel 3.7 van het nieuwe wetboek en van de nieuwe tweede titel van het derde boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (wetsontwerp 16593).

Artikel 1132. De z.g. «gedwongen verrekening», waarnaar de aanhef verwijst, is thans in artikel 3.7.1.13 geregeld. Zie voor het nieuwe erfrecht artikel 4.5.4.2.

Artikelen 1139 en 1141. In deze artikelen wordt het onderscheid tussen roerende en onroerende goederen gemaakt. In het eerste lid van artikel 1139 en in artikel 1141 wordt echter aan een inbrenger dezelfde keuze gegeven: inbreng hetzij in natura in de staat op het tijdstip van de inbreng, hetzij van de waarde op het tijdstip van de gift. In zoverre kan artikel 1139, eerste lid door schrapping van het woord «onroerende» worden verruimd, en kan artikel 1141 vervallen. Nu het nieuwe wetboek niet meer de uitdrukkingen roerende goederen en onroerende goederen kent, is dit de eenvoudigste oplossing.

Daarbij komt dat, naar men algemeen aanneemt, het tweede en derde lid ook op de roerende goederen van artikel 1141 van toepassing (behoren te) zijn.

In het tweede lid is de redactie aan die van het nieuwe wetboek aangepast.

Het derde lid, voor het huidige recht al ondeugdelijk, past door zijn verwijzing naar «de titel van vruchtgebruik» al heel slecht bij de nieuwe titel 3.8. Het wordt derhalve opnieuw geformuleerd; vgl. artikel 3.8.18.

Artikel 1144. De terminologie wordt met die van het nieuwe wetboek in overeenstemming gebracht.

Artikel 1148. In het artikel wordt telkens over onroerende goederen gesproken, een combinatie die met de terminologie van het nieuwe recht in strijd is. Daar men algemeen van oordeel is dat het artikel ook op met pand bezwaarde roerende goederen zeker van toepassing behoort te zijn, wordt voorgesteld het woord «onroerende» telkens te schrappen en naast de hypotheek het pandrecht op te nemen.

Artikelen 1149, 1150 en 1152. De functie van deze artikelen wordt overgenomen door de afdelingen 6.1.2 en 6.2.2.

Artikel 1151. Het overbodige slot, waarvan de terminologie niet met die van het nieuwe wetboek in overeenstemming is, vervalt.

Artikel 1154. Het artikel is aangepast aan het stelsel van afdeling 3.1.2 en de nieuwe Kadasterwet. Daarbij verdient aandacht dat de wijze waarop de inschrijving geschiedt, thans wordt geregeld in artikel 1233 BW, dat aansluit bij de huidige regels betreffende hypotheek, die in afdeling 3.9.4 echter niet terugkeren. Doordat thans wordt gesproken van de inschrijving van het instellen van de rechtsvordering tot boedelafscheiding, wordt aansluiting verkregen bij artikel 3.1.2.2 lid 1 onder f en is tevens duidelijk dat voor deze inschrijving de stukken moeten worden aangeboden, bedoeld in artikel 39 ontwerp-Kadasterwet onder a en b. Ter aanvulling daarvan is voorgeschreven dat tevens aan de bewaarder een akte van overlijden of ander bewijsstuk wordt aangeboden aan de hand waarvan deze kan vaststellen dat de termijn van zes maanden is in acht genomen. Aldus wordt gehandhaafd wat thans voortvloeit uit artikel 1233 onder 2°. Bij gebreke van aanbieding van de vereiste stukken zal de bewaarder de inschrijving krachtens artikel 3.1.2.4 lid 1 moeten weigeren.

Artikelen 1158–1166. Deze artikelen, die te zamen de vierde afdeling van titel 16 vormen, worden in het nieuwe wetboek vervangen door afdeling 3.7.3, te zamen met de artikelen 3.2.10 e.v. van titel 3.2.

Artikel 1167. De eerste voorgestelde wijziging bevat een terminologische aanpassing. De tweede dient om het effect van een ouderlijke boedelverdeling ongerept te laten en niet te onderwerpen aan het vereiste van levering, die in artikel 3.7.1.14a lid 1 is vervat. De ouderlijke boedelverdeling komt thans nog in talrijke testamenten voor, en kan juist soepel worden afgewikkeld, omdat de huidige wet dit vereiste niet stelt.

Voor het overige zijn de bepalingen van titel 3.7 in beginsel wel op deze verdeling van toepassing, behalve uiteraard die welke veronderstellen dat de deelgenoten zelf de verdeling tot stand brengen; deze bepalingen zullen zich hoogstens voor analogische toepassing lenen.

Artikel 1170. De «betwisting» welke dit artikel toelaat, is een vernietiging. Om te verduidelijken dat titel 3.2 en afdeling 3.7.3 voortaan van toepassing zijn, wordt het woord «betwist» vervangen door: vernietigd. Toegevoegd wordt dat de benadeelde de vernietigingsgrond kan inroepen. Het tweede lid wordt overbodig door artikel 3.7.3.4.

Artikel 1171. De terminologie van dit artikel wordt aangepast aan die welke voor het vorige is voorgesteld.

Artikel 1174. De woorden «roerende en onroerende» moeten vervallen; zij behoeven hier geen vervanging.

Artikel IB. In artikel II van het ontwerp is het huidige vierde boek van het Burgerlijk Wetboek vernummerd tot Boek 7A, met als opschrift: Bijzondere overeenkomsten, vervolg. De bedoeling daarvan was, zoals in de Inleidende opmerkingen tot de memorie van toelichting is aangegeven, dat dit boek zich achter Boek 7 zou aansluiten, waarin de titels van Boek 7 zouden worden opgenomen, die te zamen met de Boeken 3–6 in werking zouden treden, en met betrekking waartoe afzonderlijke wetsontwerpen waren aangediend, te weten: titel 7.1 (koop en ruil, wetsontwerp 16979), titel 7.3 (schenking, wetsontwerp 17213) en de titels 7.7, 7.9, 7.14 en 7.15 (opdracht, bewaarneming, borgtocht en vaststellingsovereenkomst, wetsontwerp 17779). In verband met de ontkoppeling van een aantal van deze titels is thans een opzet gekozen die mogelijk maakt de behandeling van de wetsontwerpen 17213 en 17779 los te koppelen van het tijdschema van de behandeling van de Invoeringswetgeving betreffende de Boeken 3, 5 en 6. Dit is met name bereikt door de niet-ontkoppelde titels 7.7 (beperkt tot lastgeving), 7.9 (bewaargeving) en 7.14 (borgtocht), voorzien van het opschrift «Boek 7, Bijzondere overeenkomsten» bij de onderhavige nota van wijziging tussen Boek 6 en Boek 7A in te voegen. Titel 7.1 (koop en ruil) als voorgesteld in wetsontwerp 16979, zal eveneens tegelijk met de Boeken 3, 5 en 6 in werking moeten treden. Artikel I van dat wetsontwerp zal nog bij afzonderlijke nota van wijziging aan het bovenstaande worden aangepast hetgeen toch reeds noodzakelijk was, omdat het daarin bepaalde niet verenigbaar is met de vernummering van het huidige vierde boek tot Boek 7A.

TITEL 7

Zoals hierboven reeds is aangegeven, is deze titel beperkt tot een regeling betreffende lastgeving. De meer omvattende regeling betreffende «opdracht» in het algemeen en de bemiddelingsovereenkomst van afdeling 7.7.4, die voor de inwerkingtreding van de Boeken 3, 5 en 6 niet strikt noodzakelijk zijn, kunnen wachten op de afhandeling van wetsontwerp 17779.

Intussen kan thans niet worden volstaan met hier alleen afdeling 7.7.2 betreffende lastgeving over te nemen. De huidige afdeling 7.7.1 betreffende opdracht in het algemeen fungeert in het stelsel van de huidige titel 7.7 immers mede als algemene regeling ten opzichte van de bijzondere vorm van opdracht die onder de naam lastgeving in afdeling 2 was opgenomen. In zoverre kan de inhoud van afdeling 7.7.1 niet in een wettelijke regeling van de lastgeving worden gemist. De desbetreffende bepalingen, die (zij het ten dele gewijzigd) aan de bestaande wettelijke regeling van de lastgeving waren ontleend, zijn derhalve gehandhaafd, waarbij zij uiteraard tot lastgeving zijn beperkt. Het betreft de volgende bepalingen, waarbij tussen haakjes is aangegeven welk nummer zij bij de onderhavige nota van wijzigingen hebben gekregen: artikel 7.7.1.2 (7.7.1a), 7.7.1.4 lid 2 (7.7.1b), 7.7.1.5 (7.7.1c), 7.7.1.6 (7.7.1d), 7.7.1.7 (7.7.1e), 7.7.1.8 (7.7.1f), 7.7.1.10 (7.7.4d), en 7.7.1.14 (7.7.5a). Inhoudelijke wijzigingen zijn noch in deze bepalingen, noch in de artikelen over de lastgeving zelf (7.7.2.1–6, thans 7.7.1–6) aangebracht. Hieronder zal nog kort worden aangestipt welke wijzigingen van redactionele aard – afgezien van de vervanging van «opdrachtgever» enz. door «lastgever» enz. – door de herstructurering van titel 7.7 waren vereist.

Niet overgenomen zijn de artikelen 7.7.1.1, 7.7.1.3, 7.7.1.4 lid 1, 7.7.1.12, 7.7.1.13, 7.7.1.15 en 7.7.1.16. Deze artikelen hebben slechts betrekking op opdracht in het algemeen en kunnen in een tot lastgeving beperkte regeling worden gemist.

Bij de artikelen zij nog het volgende opgemerkt.

Artikel 7.7.1. Door het vervallen van artikel 7.7.1 dienden in lid 1 de woorden «buiten dienstbetrekking» te worden ingevoegd. Voorts zijn in de zinsnede «lastgeving is de overeenkomst van opdracht» de laatste twee woorden geschrapt.

Artikel 7.7.1a. Deze bepaling is gelijk aan artikel 7.7.1.2.

Artikel 7.7.1b. Deze bepaling is gelijk aan artikel 7.7.1.4 lid 2.

Artikel 7.7.1c. Deze bepaling is gelijk aan artikel 7.7.1.5.

Artikel 7.7.1d. Deze bepaling is gelijk aan artikel 7.7.1.6.

Artikel 7.7.1e. Deze bepaling is gelijk aan artikel 7.7.1.7.

Artikel 7.7.1f. Deze bepaling is gelijk aan artikel 7.7.1.8.

Artikel 7.7.2. Deze bepaling is gelijk aan artikel 7.7.2.2.

Artikel 7.7.3. Deze bepaling is gelijk aan artikel 7.7.2.3, met dien verstande dat in lid 3 de verwijzing naar artikel 7.7.1.10 lid 3 is vervangen door een verwijzing naar het daarvoor in de plaats gekomen artikel 7.7.2.4d lid 3.

Artikel 7.7.4. Deze bepaling is gelijk aan artikel 7.7.2.4, met dien verstande dat voor de verwijzing in lid 2 het zojuist opgemerkte geldt.

Artikelen 7.7.4–4c. Deze bepalingen zijn gelijk aan artikelen 7.7.2.4–4c.

Artikel 7.7.4d. Deze bepaling is gelijk aan artikel 7.7.1.10, met dien verstande dat aan lid 3 een tweede zin is toegevoegd die is ontleend aan het vervallen artikel 7.7.1.16 lid 1.

Artikel 7.7.5. Vergeleken met artikel 7.7.2.5 is tweemaal de verwijzing naar artikel 7.7.1.10 vervangen door een verwijzing naar het daarvoor in de plaats gekomen artikel 7.7.4d. De woorden «voor zover van toepassing op

lastgeving» konden daarbij vervallen, daar artikel 4d nog slechts daarop van toepassing is.

Artikel 7.7.5a. De leden 1 en 2 corresponderen met artikel 7.7.1.14. Lid 3 is ontleend aan het vervallen artikel 7.7.1.16 lid 2.

Artikel 7.7.6. De bepaling is gelijk aan artikel 7.7.2.6, waarbij de verwijzing is aangepast.

TITEL 9

Deze titel betreffende bewaargeving is geheel ongewijzigd uit wetsontwerp 17 779 overgenomen.

TITEL 14

Ook deze titel, die de borgtocht betreft, is geheel ongewijzigd uit wetsontwerp 17 779 overgenomen.

ARTIKEL II

Vijfde en zesde titel.

De schrapping van de vijfde en zesde titel betreffende koop en ruil die in het ontwerp was opgenomen, berustte op een misslag, nu deze titels reeds vervangen worden door de nieuwe titel 7.1, als vast te stellen in vervolg op wetsontwerp 16 979, waarin bovendien niet de gehele vijfde titel vervalt, maar de zesde afdeling (vernummerd tot afdeling 11) betreffende koop op afbetaling wordt gehandhaafd, zij het met enige aanpassingen.

Elfde titel.

In verband met de loskoppeling van titel 7.3 (schenking), moet deze titel voorlopig in stand blijven zij het dat zij op enige punten aanpassing behoeft.

Artikel 1706. Het artikel is aangepast aan de terminologie van de artikelen 3.1.1.0-2. Voorts is de verwijzing naar de titel vruchtgebruik aangepast aan het feit dat deze thans in titel 3.8 is te vinden.

Artikel 1712. Het artikel is aangepast aan de vernummering van het huidige derde boek (in artikel 1712 ten onrechte nog aangeduid als tweede boek) tot Boek 4, zoals voorgesteld in artikel Ia, ingevoegd bij de onderhavige nota van wijziging.

Artikel 1715. Ook hier heeft aanpassing aan de terminologie van de artikelen 3.1.1.0-2 plaatsgevonden. Aangegeven is voorts dat onder de toegelaten schenkingen ook schenkingen van een geldsom kunnen vallen, ook als deze niet in vorm van overhandiging van munten of bankbiljetten geschiedt. Men zie HR 7 april 1978, NJ 1978, 624. In artikel 1724 is een overeenkomstige wijziging aangebracht.

Artikel 1723. Dit artikel is in het stelsel van Boek 3 overbodig en kan derhalve beter worden geschrapt dan aangepast.

Artikel 1724. Hier is een soortgelijke wijziging aangebracht als in artikel 1715 lid 2. In verband met HR 7 april 1978, NJ 1978, 624, is de term «overlevering» gehandhaafd. De huidige rechtspraak op dit artikel blijft derhalve haar betekenis behouden.

Artikelen 1725–1729. Deze artikelen zijn aangepast aan titel 3.2 en de in de Boeken 3 en 6 verder voorkomende regels betreffende de gevolgen van een vernietiging. Daardoor kon tevens een aanzienlijke vereenvoudiging worden verkregen.

In de aanhef van artikel 1725 is tot uitdrukking gebracht dat het hier een geval van vernietigbaarheid betreft. De bepalingen onder 1° en 2° zijn slechts taalkundig enigszins gemoderniseerd. De bepaling onder 3° is aangepast aan de omschrijving van artikel 7.3.10 onder c, die in de eerste plaats in het huidige recht bestaande onzekerheden opheft en in de tweede plaats beter aansluit bij de terminologie van afdeling 6.1.8.

De artikelen 1726–1728 kunnen vervallen. De vraag waartoe de vernietiging leidt, kan beter worden overgelaten aan de algemene regels van titel 3.2 en afdeling 6.4.2 (onverschuldigde betaling). Hoe het gaat met terugvordering van vruchten en inkomsten wordt aldus bepaald door de artikelen 6.4.2.3-5 en in verband daarmee door overeenkomstige toepassing van de artikelen 3.5.14, 15, 15b en 16. Derden te goeder trouw die intussen een recht op het goed verkregen, zullen hun bescherming vinden in de artikelen 3.4.2.3a en 3b. Gaat het om een registergoed, dan zal door inschrijving van de eis tot vernietiging in de openbare registers voorkomen kunnen worden dat het goed daarna alsnog door een derde te goeder trouw verkregen kan worden; men zie de artikelen 3.1.2.2 lid 1 onder f en 3.1.2.6, alsmede artikel 3.2.14 lid 2, als voorgesteld in het vierde gedeelte van de Invoeringswet.

Artikel 1729 is aangepast aan de terminologie van artikel 3.2.17; men vergelijk ook artikel 7.3.11.

Twaalfde titel. De schrapping van de twaalfde titel betreffende bewaargeving is gehandhaafd in verband met de invoeging krachtens artikel 1b van de nieuwe titel 7.9.

Negentiende titel. Nu titel 7.15 betreffende de vaststellingsovereenkomst wordt ontkoppeld, dient de negentiende titel betreffende de dading voorlopig in stand te blijven, zij het met enkele aanpassingen.

Artikel 1888. Met de term «zaak» in de huidige tekst van dit artikel wordt kennelijk bedoeld op alle goederen in de zin van artikel 3.1.1.0. In het stelsel van Boek 3 past daarbij evenwel niet de term «overgave», die trouwens ook in het huidige recht reeds te eng bevonden is; zie bij voorbeeld HR 25 juni 1937, NJ 1937, 1095, waar ook een geval van de prijsgave van een recht onder het artikel wordt gebracht.

In verband daarmee wordt voorgesteld te spreken van: overdracht, prijsgave, belofte of terughouding van een goed.

Artikelen 1895–1900. Deze artikelen kunnen vervallen.

De artikelen 1895–1900 behelzen in hoofdzaak regels betreffende de vraag wanneer een dading op grond van een wilsgebrek vernietigbaar is. Daarvoor kan worden volstaan met de algemene regels van titel 3.2 en de bepalingen van de artikelen 6.5.2.11, 12 en 12a. Aandacht verdient daarbij dat in deze laatste bepalingen een redactie is gekozen die ook bij de regeling van de vaststellingsovereenkomst van titel 7.15, als voorgesteld in wetsontwerp 17 779, bijzondere regels betreffende dwaling overbodig heeft gemaakt.

Afzonderlijke bespreking behoeft daarnaast alleen nog het vervallen van artikel 1895, eerste lid, dat bepaalt dat een dading tussen partijen «kracht van gewijsde in het hoogste ressort» heeft. Daarmee wordt, naar men pleegt aan te nemen, op weinig gelukkige wijze bedoeld op het gezag van gewijsde van rechterlijke uitspraken, waarop artikel 1954 BW betrekking heeft. Voor zover deze bepaling tot uiting beoogt te brengen dat partijen en hun eventuele rechtsopvolgers aan de dading zijn gebonden, is zij overbodig, nu zulks immers bij elke overeenkomst het geval is; men zie de artikelen 6.5.3.1 en 2. Voorts is de bepaling vaak aangevoerd als argument voor het

z.g. «declaratieve» stelsel dat bij dading zou gelden en dat in tegenstelling staat tot z.g. het «dispositieve» stelsel, waarin de dading de werking heeft van een obligatoire overeenkomst, die verplicht tot de zakenrechtelijke handelingen, zoals levering, die noodzakelijk zijn om het door partijen beoogde zakenrechtelijke resultaat tot stand te brengen.

Waar in het stelsel van de Boeken 3, 5 en 6 – zo wordt afgezien van een uitgewerkte regeling in andere zin – alleen het dispositieve stelsel past, verdient het ook om die reden de voorkeur om artikel 1895, eerste lid, te schrappen. Aldus wordt in zoverre op de invoering van titel 7.15 (vaststellingsovereenkomst) vooruitgelopen, dat ook in het wetsontwerp 17 779 voor het beter in het nieuwe BW passende dispositieve stelsel is gekozen.

HOOFDSTUK II. WIJZIGING VAN HET WETBOEK VAN KOOPHANDEL

Artikel 74. Nu titel 7.7 tot lastgeving beperkt wordt, is er geen reden meer nu reeds artikel 74 aan de regeling van de opdracht aan te passen.

Artikelen 273, 274, 275 en 295. Deze wijzigingen vonden hun aanleiding in titel 7.15, die evenwel ontkoppeld wordt. Er is daarom de voorkeur aan gegeven deze artikelen ongemoeid te laten.

HOOFDSTUK III. WIJZIGING VAN HET WETBOEK VAN STRAFRECHT EN HET WETBOEK VAN STRAFVORDERING

Artikel II

In de memorie van toelichting bij het zevende gedeelte van de Invoeringswet is bij de in het Wetboek van Strafvordering voorgestelde wijzigingen uitvoerig ingegaan op de werking van onder meer het terugkooprecht van artikel 3.4.2.3a in verband met de regeling in dat wetboek betreffende strafrechtelijke inbeslagneming van voorwerpen. Door de schrapping van dit terugkooprecht heeft deze uiteenzetting haar betekenis verloren. Dit geldt met name voor de derde en vierde alinea van punt 2 van die uiteenzetting en voor de eerste twee alinea's van punt 4.

Voor de in het Wetboek van Strafvordering voorgestelde wijzigingen zelf maakt dit evenwel geen verschil. Zoals uit de overgebleven punten van voormelde uiteenzetting blijkt, liggen aan die wijzigingen immers mede andere overwegingen ten grondslag, die ook na het wegvallen van het terugkooprecht van belang blijven.

HOOFDSTUK IV. WIJZIGING VAN EEN AANTAL ANDERE WETTEN

Auteurswet 1912

De wijziging van artikel 25 moet wachten op de invoering van Boek 4.

Wet op het Notarisambt

De ook hier geschrapte wijzigingen moeten alle op de invoering van Boek 4 of van titel 7.3 wachten.

Wet tarieven in burgerlijke zaken

Artikel 9a onder b spreekt van door de rechter benoemde vereffenaars van een nalatenschap, een figuur die in het huidige erfrecht ontbreekt. De bepaling moet derhalve in zoverre op de invoering van Boek 4 wachten.

HOOFDSTUK V. SLOTBEPALINGEN

Artikel O. Dit artikel stemt overeen met de soortgelijke bepalingen in de slothoofdstukken van de Invoeringswetten betreffende de Boeken 1 en 2. Het is betrokken op de Boeken 3-7B in hun geheel, hetgeen voor wat betreft Boek 7 met name van belang is voor enkele titels die tegelijk met de Boeken 3, 5 en 6 in werking zullen treden. Voor wat de grotendeels uit thans reeds geldend recht bestaande Boeken 4, 7A en 7B betreft is de bepaling vooral van belang met het oog op de aanpassing van verwijzingen naar de Boeken 3, 5 en 6 maar het is niet uitgesloten dat zich daar ook andere nummeringsproblemen zullen blijken voor te doen, die pas na de vaststelling van de inhoud van die boeken kunnen worden opgelost.

Artikelen I en II. Deze artikelen zijn aangepast aan de ontkoppeling van Boek 4.

De minister van Justitie,
F. Korthals Altes